

notitie

FORUM STANDAARDISATIE 28 oktober 2015 Agendapunt 2. Open standaarden, lijsten Stuknummer 2. Oplegnotitie lijsten

Bijlagen:	A. Forumadvies SIKB0102 B. Forumadvies WPA 2 Enterprise C. Forumadvies nieuwe versie BWB Juriconnect D. Forumadvies Dutch Revit Standard
Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Stuurgroep open standaarden

*U wordt gevraagd **in de stemmen** met de volgende Forumadviezen:*

Ter besluitvorming

1. Advies over de opname van **SIKB0102**, een standaard voor archeologische informatie en het toekennen van uitstekend beheer.
2. Advies over de opname van **WPA2-Enterprise**, een standaard voor wifi netwerken.
3. Advies over de opname van de nieuwe versie van **BWB Juriconnect**, een standaard voor juridische informatie en het toekennen van uitstekend beheer.
4. Advies over het nog niet opnemen van de **Dutch Revit Standard**, een standaard voor 3D bouwmodellen.

Ter Kennisname

5. Stand van zaken procedure nieuwe versie Digikoppeling

Ter besluitvorming

Ad 1. Advies over de opname van SIKB0102 en het toekennen van uitstekend beheer (*Bijlage A. Forumadvies SIKB0102*)

Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met bijgevoegde advies.

Het Forum Standaardisatie adviseert het Nationaal Beraad Digitale Overheid om SIKB0102, een standaard voor archeologische informatie op te nemen met de status 'pas toe of leg uit' en de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodemkwaliteit het predikaat 'uitstekend beheerproces' toe te kennen voor SIKB0102

Daarnaast wordt aan het Forum gevraagd om in te stemmen met de additionele adoptieadviezen zoals benoemd in bijgevoegde Forumadvies.

Over de standaard

De SIKB0102 is een standaard voor de uitwisseling van archeologische informatie. Deze informatie wordt verzameld tijdens het uitvoeren van archeologisch onderzoek. Een opgravende instantie, overheidsorganisatie of bedrijf dat archeologisch onderzoek doet heeft een wettelijke plicht om binnen twee jaar na afronding van de opgraving de verzamelde informatie beschikbaar te stellen aan een verschillende depots. Dit kunnen zowel landelijke, provinciale en als gemeentelijke depots zijn. De structuur, het formaat en de waarden voor de uitwisseling van deze informatie wordt beschreven door SIKB0102.

Op dit moment vindt uitwisselen van deze informatie veelal op niet-gestandaardiseerde wijze plaats. Depots hebben specifieke vereisten voor de aanlevering van informatie, leveranciers van informatiesystemen bieden een eigen koppelvlak. De werkwijze voor uitwisseling is daardoor niet efficiënt. Vanuit het veld is er behoefte aan een keus voor welke standaard te gaan en te voorkomen dat er concurrerende standaarden naast elkaar bestaan. Plaatsing op de lijst is een belangrijk hulpmiddel om deze richting te bepalen. Mede omdat de standaard sectoroverstijgend is en zowel van toepassing is op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau.

Betrokkenen en Proces

De standaard is samen met een aanvraag voor 'uitstekend beheer' ingediend door beheerorganisatie Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodemkwaliteit (SIKB). Tijdens de intake is de standaard getoetst op uitsluitingscriteria en is een eerste inschatting gemaakt van de kansrijkheid van de procedure. Vervolgens heeft een expertgroep plaatsgevonden op 29 juni jl. met bijdragen van systeemleveranciers, depots van archeologische vondsten en onderwijsinstellingen. De uitkomsten zijn in het expertadvies vastgelegd, waaronder de vaststelling van het toepassings- en werkingsgebied.

Het expertadvies is ter openbare consultatie aangeboden van 3 augustus tot 15 september 2015. Twee partijen hebben inhoudelijk gereageerd. Het belangrijkste aandachtspunt vormt het toekennen van het predikaat 'uitstekend beheer'.

Consequenties en vervolgstappen

Opname van SIKB0102 op de lijst met open standaarden als 'pas toe of leg uit' standaard geeft een impuls aan de adoptie van deze standaard. De implementatie van de standaard zal vorm krijgen in de plannen, aanbestedingen en uitvoering van betrokken partijen. Verder maakt het toekennen van het predicaat 'uitstekend beheerproces' het makkelijker om toekomstige versie van SIKB0102 op de lijst op te nemen.

Toepassingsgebied

Het advies is om de standaarden op te nemen voor het volgende toepassingsgebied: *Voor de digitale uitwisseling van archeologische informatie tussen opgravende instanties, vondstendepots en/of archeologische registers.*

Ad 2. Advies over de opname van WPA2-Enterprise
(Bijlage B. Forumadvies WPA 2 Enterprise)
Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met onderstaande advies.

Het Forum Standaardisatie adviseert het Nationaal Beraad Digitale Overheid om WPA 2 Enterprise, een standaard voor het beveiligen van wifi-verbindingen op de lijst op te nemen met de status 'pas toe of leg uit'.

Daarnaast wordt aan het Forum gevraagd om in te stemmen met de additionele adoptieadviezen zoals benoemd in bijgevoegde Forumadvies.

Over de standaard

WPA2-Enterprise maakt het mogelijk om veilige wifi-netwerken op te zetten. Los van toepassingen als Govroam of Rijks2air specificeert de standaard de beveiligingsmechanismen bij het tot stand brengen van toegang tot een wifi-netwerk. De uitrol van wifi-netwerken groeit, met name daar waar verschillende overheden gebruikmaken van elkaars netwerk. Plaatsing op de lijst met de status 'pas toe of leg uit' geeft een duidelijk signaal dat WPA2-Enterprise de te verkiezen standaard is voor Wifinetwerken en noodzakelijk om eindgebruikers op een veilige wijze roaming te bieden. Daarom heeft de adoptie van de standaard een extra stimulans nodig.

Proces

De standaard is aangemeld door Surfnet en Stichting Govroam op 12 mei 2015. Tijdens de intake is de standaard getoetst op uitsluitingscriteria ('criteria voor inbehandelname') en is een inschatting gemaakt van de kansrijkheid van de procedure. Op basis van de intake is door het Forum besloten de standaard in procedure te nemen en is er een expertgroep bijeengekomen om de standaard, de aandachtspunten en openstaande vragen uit het voorbereidingsdossier te bespreken. Tijdens deze bijeenkomst is ook het advies ten aanzien van het functioneel toepassingsgebied vastgesteld. Het expertadvies is beschikbaar gesteld voor publieke consultatie. Dit heeft één aanvullende reactie opgeleverd.

Consequentie en vervolgstappen

Overheden stellen nog vaak ter discussie welke standaard *voldoende* is voor een specifieke toepassing. Plaatsing op de lijst met de status 'pas toe of leg uit' biedt overheden houvast en geeft een duidelijk signaal dat WPA2-Enterprise de te verkiezen standaard is. Door gebruik van de standaard ontstaat er een hoog beveiligingsniveau bij toegang tot een wifi-netwerk. Een gevolg is dat gebruikers zich moeten identificeren en de traceerbaarheid van deze gebruikers toeneemt. Met dit privacyrisico moeten overheidsorganisatie rekening houden in het beveiligingsbeleid. Tot slot zijn er enkele adviezen om de adoptie van de standaard te bevorderen. Na opname van de standaard zal hieraan uitvoering gegeven moeten worden.

Toepassingsgebied

Het advies is om WPA2 Enterprise op te nemen voor het volgende toepassingsgebied:
Voor veilige, met behulp van een account geauthenticeerde toegang tot een wifi-netwerk van een (semi-)overheidsorganisatie.

Toegang tot publieke wifi-netwerken van overheden voor gasten zonder account is uitgesloten van de verplichting.

Ad 3. Advies over de opname nieuwe versie van Basis Wetten Bestand (BWB) en uitstekend beheer (Bijlage C: Forumadvies BWB)

Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met onderstaande advies.

Het Forum Standaardisatie adviseert het Nationaal Beraad Digitale Overheid om de nieuwe 1.3.1 versie van de Juriconnect standaard BWB, een standaard voor juridische informatie op de 'pas toe of leg uit'-lijst op te nemen en Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties de status uitstekend beheer toe te kennen voor deze standaard.

Daarnaast is het advies om in te stemmen met de additionele adoptieadviezen zoals benoemd in bijgevoegde Forumadvies.

Over de standaard

Juriconnect Basis Wetten Bestand (BWB) is gericht op standaardisatie van unieke, eenvormige verwijzing naar centrale wet- en regelgeving. Hiermee wordt de interoperabiliteit van juridische documenten en systemen die veel verwijzingen kennen naar wet- en regelgeving bevorderd. Het citeren, vinden en verbinden van wet- en regelgeving wordt daardoor minder tijdrovend, minder foutgevoelig en minder ingewikkeld.

Juriconnect BWB versie 1.3 is reeds opgenomen op de lijst voor 'pas toe of leg uit'. De meerwaarde van versie 1.3.1 ten opzichte van de vorige versie van de standaard is dat fijnmaziger verwijzingen naar wet- en regelgeving met elkaar kunnen worden gedeeld. Daarnaast heeft KOOP (Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties) de status 'uitstekend beheer' aangevraagd voor de BWB-standaard.

Betrokkenen en proces

Gezien de beperkte wijzigingen ten opzichte van de huidige versie is tijdens de intake van de standaard besloten om een verkorte toets uit te voeren. In deze toets is de expertgroep (in de samenstelling van experts voor toetsing van de vorige versie 1.3) schriftelijk bevraagd en heeft er geen expertbijeenkomst plaatsgevonden. Op basis van deze input is een adviesrapport opgesteld. Daarna is het expertadvies beschikbaar

gesteld voor publieke consultatie. Dit heeft geen aanvullende reacties opgeleverd.

Consequenties en vervolgstappen

Op de lijst zal de nieuwe versie worden opgenomen. Verder maakt het toekennen van het predicaat 'uitstekend beheerproces' het makkelijker om toekomstige versies van BWB op de lijst op te nemen.

Toepassingsgebied

Het advies is het toepassingsgebied van de standaard ongewijzigd te laten:

Elektronische verwijzing naar (delen van) geconsolideerde wetten en regelingen met het doel om deze met anderen te delen.

Ad 4. Advies over het nog niet opnemen van de Dutch Revit Standaard (Bijlage D: Forumadvies Dutch Revit Standard)

Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met onderstaande advies.

Het Forum Standaardisatie adviseert het Nationaal Beraad Digitale Overheid om de Dutch Revit Standard, een standaard voor 3D bouwmodellen, nu niet op te nemen op de lijst met standaarden.

Over de Standaard

Binnen bouwprojecten willen verschillende partijen virtuele gebouwmodellen met elkaar kunnen uitwisselen op een zo gestandaardiseerd -mogelijke wijze. Dit kan door middel van modelleerssoftware waarbij BIM-software (Bouw Informatie Model) het proces van ontwerp tot uitvoering en exploitatie van deze virtuele gebouwmodellen ondersteunt. Om BIM ook echt te kunnen gebruiken is de open standaard DRS belangrijk. DRS zorgt namelijk voor de uitwisseling van BIM-modellen uit BIM-softwarepakketten en dan met name uit Autodesk Revit.

Betrokkenen en proces

Gezien de aanmelding voor de lijst met open standaarden met status 'aanbevolen' is gekozen om een verkorte toets uit te voeren. In deze toets zijn enkele experts zowel mondeling als schriftelijk bevraagd en heeft er geen expertbijeenkomst plaatsgevonden. Op basis van deze input is een adviesrapport opgesteld. Daarna is het expertadvies beschikbaar gesteld voor publieke consultatie. Dit heeft vijf aanvullende reacties opgeleverd.

Consequenties en vervolgstappen

Ondanks de grote meerwaarde van de standaard bij het gebruik van Bouw Informatie Modellen is het advies om de standaard nog niet op te nemen. Waar het gaat om het draagvlak en het ontwikkel- en beheerproces zal de standaard zich nog verder moeten ontwikkelen. Ook is DRS nu nog sterk verbonden met Autodesk Revit. Zodra er meer software pakketten DRS ondersteunen is interoperabiliteit beter haalbaar en wordt vermeden dat impliciet 'Autodesk' wordt aanbevolen. Als de standaard opnieuw wordt aangemeld is het de aanbeveling dat deze wordt ondersteund door een overheidsorganisatie zoals Rijksvastgoedbedrijf of Rijkswaterstaat en het BIM Loket waar meerdere vertegenwoordigers uit de sector in zijn vertegenwoordigd.

Ter kennisname

Ad 5. Stand van zaken nieuwe versie Digikoppeling

De stand van zaken met betrekking tot de nieuwe versie van Digikoppeling 3.0 is gedeeld in het Forum van 10 juni. Toen betrof het de voorlopige conclusies van een aanvullend onderzoek naar aanleiding van de openbare consultatie. Dit onderzoek is afgerond en te vinden bij de procedure documentatie op de website:
<https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2015/1028/20151008-Aanvullend-onderzoek-Digikoppeling.pdf>

Het punt dat nu nog open staat is dat er meerdere succesvolle implementaties van WS-RM conform het Digikoppeling profiel moeten zijn voordat de standaard opgenomen kan worden.

Uitkomsten aanvullend onderzoek

Naar aanleiding van de openbare consultatie en de experttoets stond er een aantal vragen open die aanleiding gaven tot een aanvullend onderzoek. Dit waren:

1. De zorg van de ministeries van VenJ en EZ en het e-SENS-project van de Europese Commissie dat met plaatsing op de lijst van Digikoppeling 3.0 (dat zoals alle voorgaande versies een profiel bevat voor ebMS 2.0) de adoptie van ebMS 3.0 en het profiel AS4 wordt geremd;
2. Er zijn geen implementatievoorbeelden van het in de nieuwe versie toegevoegde WS-RM-profiel. Met plaatsen van Digikoppeling 3.0 op de lijst wordt de adoptie van WS-RM gestimuleerd terwijl de vraag naar deze technologie onvoldoende is bewezen;
3. Uitzondering van de 'pas toe of leg uit'-verplichting voor de Linked Open Data standaarden RDF en SKOS.

Deze vragen zijn uitgezocht, waarbij de uitkomsten onder andere zijn afgestemd met de betrokken partijen (o.a. ministerie van EZ, eSENS, ministerie van VenJ en Logius).

Uitkomsten

1. ebMS 2.0 staat via Digikoppeling versie 2.0 op de lijst. Het opnemen van de nieuwe versie zal dit niet veranderen. Discussie over de doorontwikkeling van Digikoppeling en de relatie tot ebMS 3.0 en het wel of niet gebruiken van WS-RM dient via de beheerorganisatie te lopen. De beheerorganisatie is dermate open, toegankelijk en benaderbaar dat hiervoor voldoende aanknopingspunten zijn.

Er is contact tussen deze partijen en ze weten elkaar te vinden. Verder zal op de website van het Forum uitgezet worden hoe wordt omgegaan met het gebruik van nieuwere versies van een standaard ten opzichte van hetgeen op de lijst staat.

2. Het beperkte gebruik van het WS-RM-profiel in Digikoppeling geeft aanleiding om Digikoppeling 3.0 nog niet op de lijst te plaatsen. Het plaatsen op de lijst kan pas wanneer de beheerorganisatie aantoont dat er meerdere succesvolle implementaties zijn van WS-RM conform het profiel dat in Digikoppeling is opgenomen. Dit is in lijn met het toetsingscriterium 'draagvlak'. Daarnaast moet de beheerorganisatie de compliance voorziening nog geschikt maken voor WS-RM.

De Digikoppeling Compliance Voorziening mét WS-RM is sinds juni 2015 in productie. <https://www.wus.cv.osb.overheid.nl/ictu-ocvwus-war/home.html> Er zijn echter nog geen organisaties die het WS-RM Digikoppeling koppelvlak hebben geïmplementeerd. Dit punt blijft dus open staan.

3. Het functioneel toepassingsgebied in het expertadvies is te ruim omschreven en is ingeperkt tot 'gegevensuitwisseling waarbij tweezijdige authenticatie vereist is.'

Het toepassingsgebied is geherformuleerd naar:

'Pas toe of leg uit' is van toepassing op alle digitale gegevensuitwisseling met behulp van gestructureerde berichten:

- *die plaatsvindt met voorzieningen die onderdeel zijn van de GDI, waaronder de basisregistraties, of*
- *die sectoroverstijgend is.*

Uitgezonderd is de verplichting tot het gebruik van NEN3610 (geo-standaarden) en uitgezonderd zijn de gevallen waarin de aanbieder van gegevens vaststelt dat geen noodzaak bestaat om de afnemer van de gegevens te authenticeren.